

Petrus surat dua la

Boa-blingin

¹ Surat ni deng au, Simun Petrus.* Auk daid Yesus Kristus atulin in loka-tadu. Auk kon daid Un atulin in nutus, man Un lokan lako se ola-ola, le tek atuli li deng Una.

Auk dul surat ni bel atuil in parsai se Yesus Kristus son nas. Undeng Ama Lamtua Allah dalen na lolo, ta Un sai lalan le halin mi kon parsai se Kristus banansila el kami. In parsai na, osa isi taung kit totoang. Kristus kon daid kit Lamtua Allahn. Nol Un kon daid Atuil in bel kit boa-blingin deng kit in kula-sala ngas.

² Auk nodan le mi nangan taan deng Ama Lamtua Allah, nol kit Lamtuan Yesus nol babanan. Nang le Ama Lamtua Allah nol Lamtua Yesus tulu Oen dalen banan na bel mia, le halin mi haup in nuil babanan, titu-tema, nol dame.

Ama Lamtua huil Un atulin nas, hidim haman oen le maas se Una

³ Yesus in kuasa ka banansila el Ama Lamtua Allah in kuasa ka. Tiata Yesus bel totoang asa man kit in parlu ngas son, le nuil toma, muid Ama Lamtua in koma ka. Un tao ela, undeng kit taan Un nol babanan. Nol Un kon man

---

* ^{1:1} In dula Yunani tengah las dul noan, “Simun Petrus”. Tengah pait dul noan “Simeon Petrus”. Simeon na, dais Ibranin. Mo eta dais Yunanin nam Simun. Tiata atuil in tana ngas totoang tek noan, Simun Petrus nol Simeon Petrus na mo atuli mes sii.

haman nal kita, le daid Un atulin, undeng Un nam banan, nol uhu isi.

⁴ Yesus bel totoang asa man kit parlu isi ngas son. Ta hmunan nu Un hid son, le bel kitas. Un in hida nas banan isi. Un bel kit sa-saa nas totoang, le halin kit dalen ni banansila el Ama Lamtua dalen na kon. Nol kit kon puting nal deng totoang dais daat, man atuil apan-kloma ki in kom le dake ngas, undeng oen in nuli ka suma tao muid oen in koma ngas esan.

⁵ Tiata auk in koma ka le mi dil tingan le daek in toma ka.

Ta mi parsai se Yesus son, molam na nol lo bii.

Daek in toma ka tutungus,
nol taan Ama Lamtua banan dui pait.

⁶ Mo suma pes se na sii deken.

Tui, le halin mi tahang nal apan.

Mo, na nol lo bii kon.

Taom eta mi haup susa lam, mi musti tahang
mumuun le hoen deken.

Molam daek muun dui deng na pait.

Tao muid Ama Lamtua in koma ngas to-
toang.

⁷ Mo pes se na sii deken.

Molam tulu mi in namnau ka bel kit kaak-
palin in parsai ngas.

Mo na sii kam nol lo bii.

Undeng mi musti nuil neka-namnau apa
tutungus.

⁸ Eta mi nuil ela, le dais banan nas tapnaeng tutungus sam, na tao mi le nangan taan kit Lamtua Yesus Kristus nol babanan. Dais banan nias, ilang ela tuun lo, molam muik isin. Ta dais

banan nias, tao mi le nangan taan Un banan dui pait.

⁹ Ta eta muik atuli in tao muid ela lo kam, un nangan daen tuun. Un net asa man in ne un sila-mata ka lo, banansila el un nam tedo. Molota Ama Lamtua kose soleng un in kula-sala ngas son, le un dalen na daid niu. Mo atuling na nadidingun!

¹⁰ Kaak-pail in namnau me! Mi musti dil didi tapnaeng pait. Ama Lamtua huil nal mi son, le halin mi daid Un atulin. Tiata mi musti tulu bel noan, mi tamam daid Un nenan son. Eta dais man auk in teka apin nas tapnaeng tutungus se mi in nuli ka lam, mam mi nahim lo.

¹¹ Nini ela lam, Ama Lamtua Allah le bel mi dasi mesa, man muun isi. Na ka, Un sai lalan nol bel mi hak le sium Yesus Kristus, daid mi Lahin, hidim nuil napiut nol Una. Ta Un nam mo, kit Lamtuan. Nol Un kon man bel boablingin kita, deng kit in kula-sala ngas son.

Tasao le Petrus dul ela lia?

¹² Mi taan dais man apin auk in aang nas son, tiata mi kil didi, undeng mi parsai asa man in toma ka. Ela kon no, auk tek nuting mi dais nias tutungus, le halin mi nadidingun deken.

¹³ Auk nang le mi nadidingun lo. Auk le tek nuting mia, le mi nangan dais nias tutungus. Ta auk nuling nabael se apan-klooma kia lam, meman toma, eta auk tek dais nias bel mia.

¹⁴ Nesang lo ka kam, auk mateng. Kit Lamtua Yesus Kristus tek auk ela son. Tiata auk tanan meman son.

15 Mo mam auk mateng kon no, halas ni auk nuklek mumuun le halin mi nangan net dais nias tutungus.

Kit net Lamtua Yesus in muun-tes sa son

16 Hmunan nu auk nol auk tapang ngas, dehet bel mi son deng kit Lamtuan Yesus Kristus. Kaim kon dehet noan, mam eta Un pait maa kam, Un maa nol kuaas man in muun isi ka. Baktebes ta lo? Nas dehet fufulu lo. Undeng kaim suma dehet bel mi deng asa man kaim in neta, nini kaim matan ni esa! Tiata kaim taan Yesus Kristus in muun-tes sa.

17-18 Oe mesan na, kaim leo-leo nol Yesus se Ama Lamtua leten niu ka. Kon Ama Lamtua Allah esa, man tek deng Yesus in muun isi ka. Ta dedeng na, kaim ming fala mes leok isi deng apan nu tek noan,

“Un nam, Auk Anang in namnau ka.
Un tao Auk daleng ngi kolo.”[✳]

19 Nas tao kit le parsai tapnaeng deng dais man kit in simus son deng Ama Lamtua mee-baah hmunan nua ngas. Tiata banan dui ka, mi tao muid oen in hida ka! Ta oen in hida na, banansila el hadut man kaloe se maan mitang nga. Mi musti hii-ming oen in hida ka, didiin Yesus pait maa. Le halin nam mi taan tapnaeng. Ta na, banansila el mi in ngat net Paplome la sake muna, halas-sam lelo la sake le laang totoang nga.

[✳] **1:17-18** Matius 17:1-5; Markus 9:2-7; Lukas 9:28-35

20 Nangan, ta Ama Lamtua mee-baha las hid dasi mamo meman son. Oen in hida nas, muid oen in koma ka esa lo.[†]

21 Undeng asa man oen dul son nas, putis deng asa man oen kom le aa tuun nas lo. Molam nas putis deng Ama Lamtua Allah, muid asa man Un Koo Niu ka in tulu bel one ka.

2

Atuil in tui nole-lilung ngas

1 Hmunan nu muik atuil Israel tengah, man tek noan, oen daid Ama Lamtua Allah mee-baha. Molota oen nole-lilung. Mam mi kon tutnaal atuil tuladang ela ngas se mi hlala ka. Tiata atuil tengah las tek noan, oen tui-tek deng Ama Lamtua, mo na nole-lilung tuun na. Oen tui-tek buni-buni deng oen in nangan daat tas, tiata oen tamang nal oen in tui man in tom long nas. Eta mi hii-ming oen in tui ka lam, mam mi dudus. Oen kaen noan, Lamtua Yesus nam mo, oen lamtuan lo. Molota Un in sui nal one ka, osa isi. Undeng oen in tao ela ka, mam oen esan dudus ong bii.

2 Ela kon no, mam atuli mamo muid one, le tao dahut-dahut nol mae taan lo. Nol undeng oen in tao-tao ngas, tiata mam atuli aa didaan in tui-teka man in toma ngas.

[†] **1:20** Dais Yunani se nia ki muik nahin tilu. Mesa la: mee-baha mesa lam, aa muid un in koma ka esa lo; dua la: muik atuli mes lo kon, man nangan taan totoang nahin deng Ama Lamtua mee-baha las in hida ka; Tilu la: eta kit le nangan taan deng Ama Lamtua mee-baha mes in hida ka lam, kit tinang se un in hida ka sii deken, molam musti sukat nol Ama Lamtua in Teka-teka ngas.

³ Atuil in tui nole-lilung ngas kom naseke. Oen aa in neleng bili-ngala, le halin nuhu-dau nal mi duit tas. Mo nadidingun deken, ta Ama Lamtua Allah man daid Atuil in Nutus Dasi ka, nini taan lo. Lolo hmunan nua, Un mana son, le hukung one. Ta mam oen dudus.

⁴ Banansila el hmunan nua, Ama Lamtua imaii teng deng sorga tao kula, ta Ama Lamtua nam Atuil in Nutus Dasi, koon-mali nol one. Hidim Un soleng oen lakos se Naraka lua, nol hep oen se Bolo Mitang dalen. Le oen natang se maan na, didiin oras oen in maa situ-tal se Una ka.

⁵ Ela kon nol atuil hmunan hesa kuas, dedeng na, oen in nuli ka tao dadaat nol toe muid Ama Lamtua Allah lo. Mo Ama Lamtua ator son, le Un atulin mesa, man dalen na lolo, ngala Noh, tulu lalan le atuli li nuil nol lolo. Mo oen hii-ming un lo kon. Tiata Ama Lamtua niung ui in baa tene mesa, le tao didaan atuil man in toe nol Un lo ngas. Mo Un bel boa-blingin Noh, nol un nenan nas. Oen totoang atuli at palu.[☆]

⁶ Dehet mes pait, hmunan nu atuil deng kota Sodom nol kota Gomora, oen kon in nuli ka tao dadaat nol toe muid Ama Lamtua Allah lo. Tiata Ama Lamtua Allah hukung one. Un loe totoang asa man in se la ngas, didiin daid ahu. Ta totoang atuil in se la ngas mates hidi. Na daid kleta bel atuil didang man kom le nuil dadaat, nol toe muid Ama Lamtua Allah lo ngas. Eta oen pesang deng in tao dadaat tas lo kam, oen taan meman asa man, mam in daid nol one ka son.[☆]

[☆] **2:5** Dehet deng Apan-kloma ki in Dadi ka 6:1—7:24   [☆] **2:6**
Dehet deng Apan-kloma ki in Dadi ka 19:24

7 Mo dedeng na muik atuli mesa, ngala Lot, un in nuli ka lolo. Un kae son nol atuil in tao dadaat lai-lisin, man dai hii-ming se Ama Lamtua lo ngas. Tiata Ama Lamtua bel slamat Lot deng maan na.[◊]

8 Lot kom le daek in toma ka, molam un nuli ne atuil kota Sodom mas hlala, tiata lelo-lelon nam, un neta nol ming oen in kaliut Ama Lamtua Atorang ngas sa. Na man tao un dalen na ili.

9 Dehet nas totoang tulu bel noan, Ama Lamtua Allah taan lalan in bel slamat atuil man hii-ming se Una, nol tahang nal se in sukat-soba dalen nas. Un kon niung hukung ngele, bel atuil man in nuli ka tom lo ngas. Un tao napiut ela, didiin oras Un in nutus totoang atuli li dasi las sa.

10 Hukung ngele na, nahi tom dui pait se atuil man suma kom in nuil hmomos, muid oen in koma esan tuun na. Oen dai hii-ming atuli mes lo kon, nol oen kon bilu-aa totoang in kil kuasa ngas. Taon elola ko, mam Ama Lamtua hukung one.

Atuil in tui nole-lilung apin nas kon, barain isi nol bon batu. Oen dai todan Un lo, nol oen lii in aa le tao didaan Ama Lamtua Allah, nol Un ima-ii in ne apan-dapa kuas lo.

11 Molota Un ima-ii in ne sorga nguas uhu dui deng atuil in tui nole-lilung ngas. Ela kon no, ima-ii las aa le tao didaan atuil in tui nole-lilung nas se Ama Lamtua sila lo. Nol oen kon bel kula atuil in tui nole-lilung nas lo.

12 Mo atuil in tui nole-lilung ngas kom in aa le tao didaan, dasi-dais man oen esan kon tanan lo

---

[◊] **2:7** Dehet deng Apan-kloma ki in Dadi ka 19:1-6

ngas. Lole oen banansila el hmukit man nangan taan lo ka! Tiata in banan dui ka, daek oen le tao dudus oen tuun! Ta oen in nuli ka ela son na. Taon elola ko, mam oen dudus, undeng oen in tao-tao ngas.

¹³ Oen tao sus atuli mamo. Tiata mam Ama Lamtua kon beles susa. Oen kom in tao fesat dael kolo dadahut. Leol kon, oen kom in tao dadahut, le halin atuli li totoang net oen in daat ta. Eta oen kaa fesat leo-leo nol mia lam, oen suma tao muid oen in kom dadaat tas tuun.

¹⁴ Oen matan nas ngat nuting bihaat man tade le len-langan nol one ngas. Oen in nuli ka suma daek sa-saa daat sii. Oen kom in nuting atuil man in parsai se Ama Lamtua muun lo bii ngas, le neleng halin muid oen in tao dadaat tas. Oen kom naseke, tiata oen nuting lalan tutungus le kat atuil didang sa-saa. Taon elola ko, mam Ama Lamtua in hukung one ka ngele isi.◊

¹⁵⁻¹⁶ Hmunan nu, atuil in tui nole-lilung ngas atuil in muid lalan lolo ka, mo nenesang kon oen laok kula. Nol ela, oen banansila el hmunan nu Bosor* ana Balaam ma. Un nam at mes deng Ama Lamtua mee-baha las. Mo un kom naseke in nuting duit, tiata un tao dais man in tom lo ngas. Oe mesan na, Balaam saek keledai mesa. Keledai la nam aa lo. Mo dedeng na Ama Lamtua tao keledai la le aa el atuli ka! Tiata keledai na kaing Balaam, deng un in daek dadaat tas. Keledai na

---

◊ **2:14** Dehet deng Apan-kloma ki in Dadi ka 6:5   * **2:15-16** In dula ne dais Yunanin man banan dui ka dul noan, *Bosor*. Mo muik in dula didang pait dul noan, *Beor*. Totoang dais Yunani la, dul noan, *Balaam*. Mo Buk Niu dais Indonesian na dul noan, *Bileam*.

in koma ka le Balaam tene deng, in daek dadaat banansila el atuil nuin na ka.[◊]

17 Atuil in tui nole-lilung ngas banansila el ui mata man muik ambak lo ka, undeng tuu son. Oen kon banansila el salbuta man muik nahin lo ka, undeng angin na huu soleng. Ama Lamtua mana pesang mana mesa, man mitang-tilu, le tahang oen se las.

18 Ta oen bahan nas tuan, mo muik isin lo. Oen neleng atuli li le tao dais in tom lo ngas. Oen hanet atuil man halas-sam pait muid lalan in toma ka, le halin oen tao kula-sala pait.

19 Atuil in nole-lilung ngas hid noan, “Eta mi hii-ming se kami lam, muik in butu-kil mia lo, le mi tao muid mi in koma ngas esan tuun!” Mo atuil in aa ela ngas, banansila el ata man sas-sao nal apan nas lo, deng oen in daat tas. Ta atuil in nang dasi mes le mana-koet una ka, un daid ata deng dais na son.

20 Eta dais daat in se apan-kloma ki ngias tao kit le hmomos sam, kit musti taan kit Lamtuan, Jesus Kristus nol baktetebes, halin kit holoat nal deng in daat nas. Mo eta muik in hoen-nodat Una, hidim butu-kil pait nol dais daat tas, banansila el hmunan nua lam, na tuladang el dais daat tas man mana-koet one. Tiata halas ni oen daat dui pait son.

21 Eta oen taan lalan in nuil toma ka son, mo oen hoen-nodat le tao muid dais banan nol niu' man Ama Lamtua prenta kit son nas lo kam, banan lo. Ta in banan dui ka, eta oen taan lalan in toma ka lo.

[◊] **2:15-16** Buk in Kahi 22:4-35

22 Muik in teka-teka man tom nol atuil nas, elia, “Eta ngot ta muta kam, un pait laok kaa bali un muta la.” Nol “Bahi mes diu hidi son kon no, un lako toha konat pait.”[◊]

3

Kit Lamtuan na le pait maa

1 Kaka-pail in namnau me! Ni auk surat lalis dua man auk in bel mia ka. Ne surat dua nas auk tek nuting mia, le halin nam mi nangan dasi-dais in toma ngas.

2 Nangan in teka-teka deng Ama Lamtua mee-baah niu' hmunan nua ngas. Nangan Lamtua Yesus anan in nutus sas, nol nangan babanan asa man kit Lamtuan na in prenta oen le tek mia ngas. Ta Un man bel boa-blingin mi deng mi in kula-sala ngas!

3 Nangan eli muna le: apan-kloma ki kiamat lo bii, mo atuil in bilu-aa ngas tao dadahut muid oen in koma-koma ngas tuun. Oen aa le tao didaan totoang dais in toma ngas.[◊]

4 Oen aa noan, “Saah lo! Yesus hid noan, Un le pait maa ke? Eta ela lam, Un ne ola ka? Ta ninin deng kit upu kia-kaon in maet son nuas, maa lius halas ni kon, muik in kisa lo. Totoang daid napiut ela, kilan deng Ama Lamtua in daek apan-dapa kua nol apan-kloma kia ka.”

5-7 Mo muik dasi mesa, man atuil in nole-lilung ngas dai nangan lo. Na ka, deng laih hmunan hesa kua, Ama Lamtua suma aa tuun, mo apan-dapa ku dadi, nol ui la muik meman. Hidi kon

---

[◊] **2:22** Dasi-dais Lila 26:11   [◊] **3:3** Yudas 1:18

Un soel bating ui la, tiata tuu ka puit maa. Ama Lamtua aa elol son nam, nas dadi.⁸ Mo nesang lo kon, Ama Lamtua nini ui in baa muun na, le tao dudus totoang atuil in nuil se apan-kloma kia ngas, se dedeng Noh sa.⁹ Mo halas nia lam, Ama Lamtua tek meman son, deng asa man Un le daek taung apan-dapa kua nol apan-kloma kia ka. Maa lius halas ni Un keeh nabale, mo mam tom nol oras sa lam, Un loe nuli one. Ta mam Ama Lamtua niung hukung le tao dudus atuil man toe muid Un lo ngas. Ela kon no, atuil in nole-lilung ngas dai taan lo noan, mam Ama Lamtua Allah daek muid asa man Un in aa son nas.

⁸ Kaka-pail in namnau me! Nadidingun dais ni deken. Kit Lamtuan na kaih oras el kit lo. Ta muid Una lam lelo mesam bisa kon, taun lihu mesa. Nol taun lihu mesa lam bisa kon, lelo mesa.¹⁰

⁹ Eta kit Lamtuan na hid le daek dasi mesa lam, Un daken tom nol oras sa, nol hii-hii pait lo ka. Muik atuli tengah, man nangan noan, Un dake lam mamau. Molota ela lo! Lole Un keeh tuun, le natang oras sa. Kit Lamtuan na in koma ka, le totoang atuli li pesang deng oen in kula-sala ngas, le hidim bali muid se Una. Undeng Un in koma ka le, atuli li bakisan deng Un lo.

¹⁰ Mo kit Lamtuan na oras in pait maa ka, muik atuli in tanan lo. Lole Un in maa ka, nahkekan tuun, banansila el atuil in nako mes taam lako se uma dalen. Dedeng na totoang sa-saa man in ne apan-dapa kua, banansila el lelo, bulan, nol

---

⁸ 3:5-7 Dehet deng Apan-kloma ki in Dadi ka 1:6-9   ⁹ 3:5-7 Dehet deng Apan-kloma ki in Dadi ka 7:11   ¹⁰ 3:8 Buk in Naka-nahalit 90:5

duun nas, ai kaa nulis. Ela kon apan-kloma ki nol un isi nas totoang, hnining hidis! [☆]

¹¹ Tiata eta mam totoang nas ai kaa nulis sam, mi daid atuil tuladang elola la? Mi musti dil dididi le nuil muid Ama Lamtua in koma ka. Nol mi musti nuil niu'!

¹² Mi kon musti natang-natang Ama Lamtua in pait maa ka. Tiata mi musti daek asa tuun man mi bisa dakes le halin Ama Lamtua lelon in maa ka hlapat dui pait. Dedeng na, apan-dapa ku ai kaa nuli. Nol totoang asa man in ne apan-dapa kua ngas kon, ai kaas, le didiin oen noes hidi.

¹³ Mo Ama Lamtua Allah hid son le mam muik apan-dapa nol apan-kloma hnika balu. Oras na man kit natang-natang nga. In nuil se na ka, suma atuil in nuil toma ngas siis. [☆]

¹⁴ Tiata, kaka-pail in namnau me! Oras mi natang-natang dais nias si, mi musti dil dididi, le daid atuil banan muid Ama Lamtua in sukat ta. Nini ela lam, muik atuli bel kula mi lo. Dil dididi kon le nuil daem nol apa.

^{15a} Ta kit Lamtua na keeh tuun, nol in bel boablinng atuli li deng oen in kula-sala ngas.

Petrus hep un surat ta

^{15b} Kit kaak-palin Paulus dul bel mi dasi mamo son, man hnika mesa, ta lo? Ama Lamtua man tao un le nangan tana, undeng na le un dul ela.

¹⁶ Taom Paulus dul surat tam, un kon aa dais nias. Meman deng un surat tas muik dasi dehe, man kit nangan taan nahin nas babanan isi lo.

[☆] **3:10** Matius 24:43; Lukas 12:39; Tesalonika mesa la 5:2;
Apan-kloma Hnika Balu 16:15   [☆] **3:13** Yesaya 65:17; 66:22;
Apan-kloma Hnika Balu 21:1

Muik atuli kon dehet nahlua Paulus in koma ka. Oen kon dehet nahlua dasi tengah, man dulas ne Ama Lamtua Buk Niu ka. Oen nas atuil os daat, nol atuil man in parsai ka muun lo ngas. Mam atuil tuladang ela ngas dudus hidi.

17 Kaka-pail in namnau me! Mi taan atuil in tui kam nole-lilung ngas lalan in nuli ka son. Tiata doha-doha le! Ta oen dai hii-ming atorang mes lo kon. Oen soba-naan le nole-lilung mia, le halin mi sisa deng lalan in toma ka. Nang le oen tao mi ela deken. Molam mi musti tahang dididi.

18 Banan dui ka, mi in parsai ka nuli tapnaeng. Ta mi taan kit Lamtua Yesus Kristus son, man bel kit boa-blingin deng kit in kula-sala ngas. Un le tulu Un dalen banan na bel mia. Un kon koma, le mi taan Un banan dui pait.

Auk in koma ka, le totoang atuli li nikit sakeng
Un ngala ka lapa-lapa, kilan deng halas nia,
didiin hidi nutus taan lo!*

Boa-blingin,
Petrus

---

* **3:18** In dula dais Yunanin tengah las dul tapnaeng noan,
“Amin!”

**Buk Niu In Hida Balu nol Dehet deng
Apan-kloma ki in Dadi ka
Genesis and the New Testament in Helong
Kejadian dan Perjanjian Baru dalam bahasa Helong**

copyright © 2011 Unit Bahasa dan Budaya

Language: Helong

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

a9fa7178-81d2-555c-8d43-970807c734d7